

'เงาสะท้อน'

ช่วงนี้ดูเหมือนผู้คนทั่วไปเลิกที่จะถามแล้วว่า เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาจะเข้าสู่ยุคที่เรียกกันว่า "Recession" (จากการขยายตัวของ GDP ที่ติดลบ) หรือไม่ ไม่ใช่เพราะสถานการณ์ดีขึ้นนะครับ

แต่เป็นเพราะดูเหมือนว่าเศรษฐกิจสหรัฐถดถอยแน่ ก็มีแต่จะต้องรอดูกันว่าจะถดถอยนานแค่ไหน และจะมีผลกระทบต่อไทยมากน้อยเพียงใดเท่านั้น

โดยเฉลี่ย Recession ของอเมริกานั้น จะมีช่วงเวลาประมาณ 10 เดือน (เขาปรับตัวค่อนข้างเร็ว)

และตลาดหุ้นสหรัฐจะเป็นตัวชี้ค่อนข้างดี ก็คือดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของเขาจะถึงจุดต่ำสุดประมาณ 4 เดือนก่อน Recession จะยุติ

ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง และเราก็พอสมมติได้ว่า Recession ที่อเมริกาความจริงเริ่มตั้งแต่เดือน ม.ค.แล้ว ก็หมายความว่า ดัชนีตลาดหุ้นของเขาจะตกต่ำที่สุดประมาณปลายเดือน มิ.ย.

และเศรษฐกิจจะเริ่มฟื้นตัวประมาณเดือน ต.ค.

ผมไม่แน่ใจครับว่าจะเป็นเช่นนี้หรือไม่ แต่ที่มันใจก็คือ

การถดถอยของเศรษฐกิจอเมริกาจะมีผลต่อไทยเราแน่นอน

การส่งออกของไทยไปตลาดอเมริกานั้นเป็นที่รู้กันว่ามีสัดส่วนน้อยลงต่อเนื่อง

แต่เนื่องจากโดยรวมแล้วการส่งออกมีสัดส่วนต่อเศรษฐกิจโดยรวม วัดโดย GDP มากขึ้น

การค้ากับอเมริกาจึงมีผลต่อ GDP ไทยมากขึ้นไปด้วย อันนี้ยัง

ไม่นับผลต่อคู่ค้าอื่นๆ ของเรา ซึ่งเช่นเดียวกัน

ก็พึ่งการบริโภคจากอเมริกาเป็นตัวขับเคลื่อน

และทั้งหมดนี้คือสาเหตุที่ไทยเรามีความจำเป็นต้องเสริมเศรษฐกิจภาคในประเทศ (บริโภคและการลงทุน)

เพื่อรองรับการชะลอตัวของภาคส่งออก

เมื่อ 2 สัปดาห์ที่แล้ว ผมได้เขียนถึงการนำเสนอมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลเงาสู่ นพ.สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี ที่เป็นข้อเสนอให้รัฐบาลออกงบกลางปี 5 หมื่นล้านบาท มาสมทบงบ

ปีปัจจุบัน ข้อเสนอของเรามีเป้าหมายในการ

ลดภาระให้กับกลุ่มชนที่มีรายได้ต่ำที่สุด และแบกภาระมากที่สุดจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น

และเรามั่นใจว่าวิธีนี้จะมีผลโดยตรงมากที่สุดในการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วย

เราจึงคาดหวังที่รัฐบาลทั้งโอกาสทองนี้ไป

โดยเฉพาะเนื่องจากเราเกรงว่ามาตรการภาษีของรัฐบาลที่ประกาศไปก่อนหน้านี้จะไม่เพียงพอต่อการรื้อฟื้นเศรษฐกิจ และไม่พอแน่นอนต่อการลดภาระค่าครองชีพให้กับประชาชน

ล่าสุดรัฐบาลได้ประกาศมาตรการที่เรียกว่า "Phase 3" ออกมา

แต่แรงกระเพื่อมจากมาตรการชุดนี้ไม่ต่างจากการโยนเม็ดเงินทราย

ลงไปใบบ่อน้ำ โครงการ SML 1.5 หมื่นล้านบาท ก็เป็นเพียงเม็ดเงินเติมในงบปีปัจจุบัน ซึ่ง

เคยกำหนดไว้ใช้ในโครงการอยู่ดีมีสุข ส่วน

การยึดหนี้ให้กับเกษตรกรก็มิได้มีส่วนช่วยให้เกษตรกรมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นหนี้เสียอยู่แล้ว

ประเด็นปัญหาที่ผมเป็นห่วงมาตลอดในส่วนของแนววิธีการบริหารจัดการของรัฐบาลนี้คือ

การขาดเอกภาพในการบริหารจัดการ มาตรการลดภาษีเป็นตัวอย่างที่ดีตัวอย่างหนึ่ง

เพราะเป็นการรวบรวมหลากหลายความคิดที่มีผลต่อเศรษฐกิจที่ในหลายกรณีมีความขัดแย้งกัน

สำหรับการประชุม ครม. สัปดาห์นี้ก็มิ

ตัวอย่างการขาดเอกภาพอีกเรื่องหนึ่ง คือมติ

ครม. ที่มอบหมายให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาโอนอำนาจกำกับดูแลบีทีเอสจาก กทม. ไปให้ รฟม.

และมอบหมายให้กระทรวงการคลังพิจารณาซื้อกิจการบีทีเอสจากเจ้าของเอกชน

ซึ่งได้คาดเดาว่าจะต้องใช้งบประมาณราวๆ 6 หมื่นล้านบาท

แนวคิดนี้ผมไม่ทราบที่รัฐบาลคิดมาได้อย่างไร คนกรุงเทพฯ

ถือว่าโชคดีที่มีเอกชนยอมลงทุนมหาศาลเพื่อให้เรามีรถไฟฟ้ามาตรฐานโลกมาใช้โดยไม่ต้องใช้เงินภาษีเราแม้แต่บาทเดียว (แถมกรรมสิทธิ์โครงสร้างทั้งหมดเป็น

ของเราด้วยอีกต่างหาก) แล้วอยู่ดีๆ รัฐบาล

จะใช้เงินภาษีเราไปซื้อรถไฟฟ้าขึ้นมาเป็นของ

รัฐทำไม เอาเงินนี้ไปสร้างเส้นทางอื่นให้พวกเราใช้ไม่ดีกว่าหรือ ไม่อย่างนั้นก็ใช้เงินส่วนหนึ่ง

ในการซื้อรถเมล์ใหม่หมดเพื่อยกระดับความสะดวกสบายของผู้ใช้บริการ ขสมก. นับล้านๆ คนก็ยังจะดีกว่า

นอกจากนั้น ยังมีมติ ครม. เห็นชอบกับ

แผนเศรษฐกิจที่มีกำหนดการใช้เงินงบประมาณในช่วง 4 ปีข้างหน้าถึง 12 ล้านล้านบาท โดยที่ได้ประเมินรายได้ภาษีในเวลาเดียวกันไว้ที่

6 ล้านล้านบาท ซึ่งหมายถึงการกู้เงินโดย

รัฐถึง 6 ล้านล้านบาท ทางประชาธิปไตยได้ถามทางรัฐบาลในสภาว่า รัฐตั้งใจจะกู้เงินเท่านี้ได้อย่างไร ในเมื่อจะทำให้หนี้สาธารณะสูงถึง

9 ล้านล้านบาท หรือประมาณ 100% ของ GDP ซึ่งสูงกว่าเพดานการกู้ที่ 50% ของ GDP

ที่รัฐบาลได้กำหนดเอาไว้ถึง 2 เท่าตัว

ท่าน รมช.คลัง โดยมีตัว รมต.นั่งอยู่ด้วย

ได้ลุกขึ้นตอบพวกเราในสภาว่า ที่ ครม.อนุมัติไปนั้นเป็นเพียงแค่แผนเช่นเดียวกับแผนทั่วไป

สามารถปรับเปลี่ยนได้ (!) และท่านก็ยืนยันอีกว่าจะไม่กู้ยืมสูงกว่าเพดาน 50% ที่กำหนดเอาไว้

ผมไม่อยากจะเล่ายาวแต่เพียงจะเรียนว่า เราก็ได้อธิบายกับทั้งสองรัฐมนตรีในวันนั้นว่า การกู้ภายในเพดาน 50%

หมายถึงการกู้ได้อีกประมาณ 7 แสนล้านบาท ซึ่งต่ำกว่าความจำเป็นตามแผนที่ ครม.อนุมัติตั้งเกือบ 10 เท่า

พูดง่ายๆ ก็คือ แผนแบบนี้ไม่ทราบทำไมทำไม ไม่มี

ความหมายกับใครเลย

ส่วนมาตรการลดราคาสินค้าของกระทรวงพาณิชย์ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของวิธีการทำงานของทีมเศรษฐกิจของรัฐบาลนี้ที่ยังไม่โดนใจ หัวใจของราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นก็คือต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น

แต่รัฐบาลไม่ได้พูดถึงมาตรการลดภาระของผู้ผลิตเลย แต่ไปมุ่งเน้นกับการแก้ปัญหาปลายทางคือ ราคาตามห้าง ตามตลาด เอาละครับ ถ้าผู้ผลิตขายอม ผมก็ไม่คัดค้าน เพราะผู้บริโภคชอบอยู่แล้ว แต่สินค้า 60

รายการที่มีการปรับลดราคาเกือบทั้งหมดเป็นสินค้าบริโภคที่เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายโดยรวมของครัวเรือนโดยเฉลี่ยแล้ว มีมูลค่าเพียงแค่ประมาณ 3% ของค่าใช้จ่ายรวมซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่คืออาหาร ที่อยู่อาศัย

และการเดินทาง เพราะฉะนั้น การลดราคา 60

รายการนี้มีผลน้อยมากต่อการลดค่าครองชีพโดยรวมของประชาชน

โดยรวมผมเห็นว่าทีมเศรษฐกิจของรัฐบาลนั้นวิ่งไม่หยุดจริง แต่เป็นการวิ่งเหมือนหนูในกรงที่ปั่นวงล้ออยู่กับที่ เสี่ยงตั้งและดูสนุกแต่

สิ้นเปลืองพลังงานและเวลา เพราะไม่ส่งผล

อันใด เวลาเราน้อยแล้วครับ ผมคิดว่าถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลต้องแสดงจุดยืนที่ชัดเจน และ

นำเสนอแผนที่มีความเป็นไปได้ ทำได้จริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติโดยด่วน กรุณาอย่าดบดาพวกเราไปวันๆ

ด้วยการสร้างกระแส ถึงเวลาทำจริงแล้วครับ